

Mijlpaalarrest

Kika de Leon kijkt terug op Kriek/Smit

Hoe liepen de zaken die ten grondslag lagen aan wat later mijlpalen in de jurisprudentie werden? We kijken terug met de advocaten van toen.

De kern van Kriek/Smit

HR 12 juni 1987, *NJ* 1988, 150 (Huwelijksgoederenrecht. Uitsluiting van elke gemeenschap.)

Het ging om een na echtscheiding ingestelde vordering van de vrouw tot betaling van een aandeel in de waardevermeerdering van achtereenvolgende echtelijke woningen, in eigendom toebehorend aan de man en destijds gedeeltelijk betaald met geld van de vrouw. Er werd een vergoedingsrecht toegekend, niet gebaseerd op onverschuldigde betaling of ongerechtvaardigde verrijking maar op de goede trouw.

.....
Jan Pieter Nepveu
journalist
.....

De belangen van mevrouw Kriek werden behartigd door Kika de Leon (56, Smit-huijsen Advocaten in Haarlem). Als dank heeft ze er een door mevrouw Kriek zelf gemaakte blauwe broche aan overgehouden, die ze nog steeds heeft.

De casus was niet heel ingewikkeld. Het eerste huis waarin het echtpaar heeft gewoond was van de vrouw. Bij verkoop in 1964 bracht dit f 39.000 op. Een nieuwe woning werd gekocht op naam van de man. Die kostte f 47.000, waarvan hij f 8.000 voldeed en zij f 39.000, de verkoopopbrengst van de eerste echtelijke woning. Er werd een derde woning gekocht die werd gefinancierd met onder meer de opbrengst van de tweede woning, en die kwam ook op naam van de man.

Na de scheiding in 1982 moest mevrouw de woning verlaten. Intussen waren de huizenprijzen geweldig gestegen. Mevrouw Kriek wilde van die waardeverhoging een deel vergoed zien. Juridisch was dat een lastige zaak maar mevrouw Kriek, die aan seances deed, liet zich daardoor niet afschrikken.

“Ze zei: “Kika, dit gaan we helemaal win-

nen, dat heb ik tijdens een seance doorgekregen.” Dit overtuigde mij natuurlijk helemaal niet, maar ik vond het wel heel onrechtvaardig dat mevrouw Kriek afgescheept werd met f 39.000. Bij het huwelijk had zij een huis ingebracht en nu had ze vrijwel niks. Op allerlei manieren heb ik – overigens samen met mijn toenmalige patroon Tibart Karskens en kantoorgenoot Henk Koetzier – geprobeerd aan te tonen hoeveel waardeverhoging mevrouw Kriek misgelopen was. Wat als mevrouw Kriek dat eerste huis zelf gehouden had? Wat als zij het geld rentedragend op de bank gezet had? Et cetera. God mag weten wat we allemaal voor exercities hebben uitgehaald. Henk heeft werkelijk heldenwerk verricht: hij heeft alle berekeningen uitgevoerd. We vorderden f 153.267 als aandeel in de waardevermeerdering van de tweede en derde echtelijke woning.

Tegenwoordig vinden we het volstrekt redelijk dat zij haar aandeel in de waardevermeerdering gekregen heeft. Maar er zijn twee instanties geweest die daar toch anders over geoordeeld hebben.

Nadat we hadden verloren bij de rechtbank, zei mevrouw Kriek: “Geeft niet. Kunnen we nog hoger? Want we gaan winnen.” We gingen in appèl bij het Hof Amsterdam. En ook daar kregen we de kous op de kop.

Toen vroeg ze: “Kika, kunnen we nóg hoger? Doe dat nou maar, want je weet dat ik heb doorgekregen dat we winnen.” Wij gingen naar de Hoge Raad.

Op een gegeven moment kwam de Hoge Raad eindelijk met deze uitspraak. Ik belde mevrouw Kriek: “Geweldig we hebben gewonnen!” Ze zei vervolgens alsof het de normaalste zaak van de wereld was: “Dat heb ik je toch gezegd?”

Maar haar seances hadden niet voorzien dat het een beetje een pyrrusoverwinning zou worden. De Hoge Raad verwees de zaak naar het Hof Den Haag, waar de raadsheren bij “enige vergoeding van de waardevermeerdering” dachten aan een bedrag van slechts f 20.000. Dit was te krankzinnig voor woorden. We wilden weer in cassatie gaan. Maar onze cassatieadvocaat zag er niets in en toen hield het voor ons natuurlijk ook op.

Later is hier nog over opgemerkt dat het jammer was dat we van dat arrest van het Hof Den Haag ook niet in cassatie gegaan zijn.”